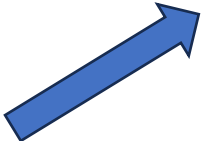

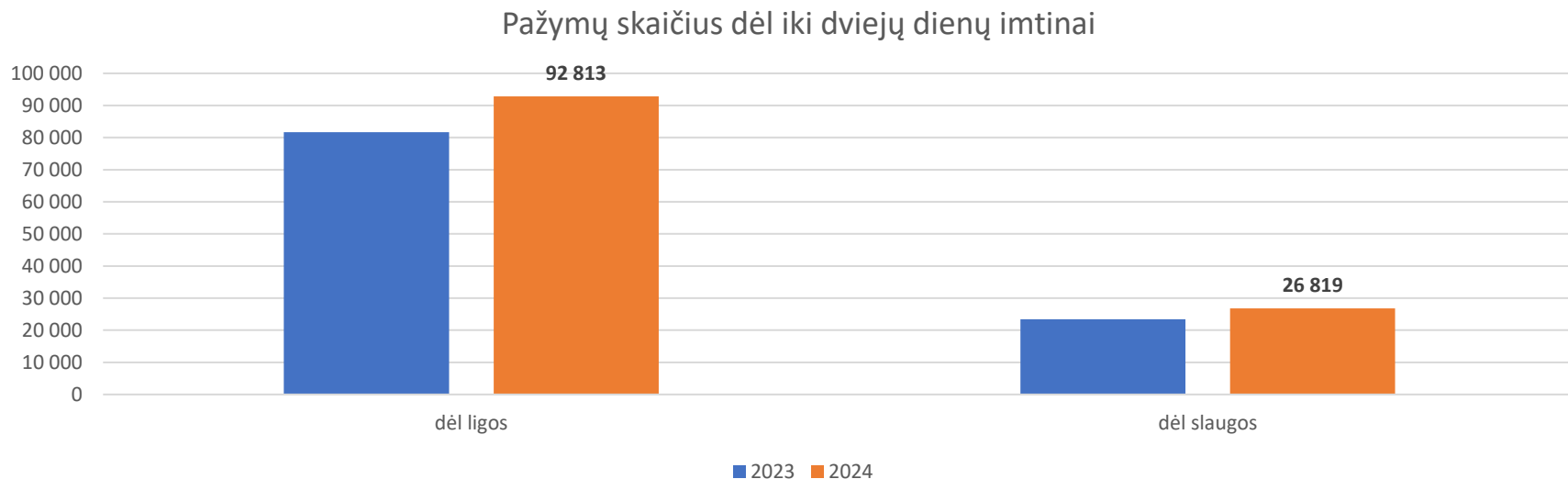
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerija

Nedarbo pažymėjimai (NP) – kaip mažinti perteklinį lankymąsi pas gydytojus

Nerijus Černiauskas

Sergančiųjų 1-2 dienas apie 93 tūkst. Iš jų apie 85 tūkst. turi 1 darbdavį.

Šaltinis: SODRA.

... dėl ligų, kai nereikia gydytojo konsultacijos

Top 4 diagnozės kreipiantis dėl NP **1-ai** ar **2-iems** dienoms, 2024 m.

TLK kodo pavadinimas	Simptomai	Dažniausia Rekomendacija	Atvejų skaičius
Ūminė viršutinių kvėpavimo takų infekcija, nepatikslinta	Kosulys ir gerklės skausmas	Simptomis gydymas	23 857
Virusų sukelta infekcija, nepatikslinta	Kosulys ir gerklės skausmas	Simptomis gydymas	3 637
Gastroenteritas ir kolitas, nepatikslintos kilmės	Viduriavimas ir pilvo skausmas	Gerti daug skysčių	2 793
Ūminis nazofaringitas [peršalimas]	Kosulys ir gerklės skausmas	Simptomis gydymas	2 697

Šaltinis: SoDra ir SAM.

Šiaurės Vakarų Europos šalių patirtis – rečiau reikia NP

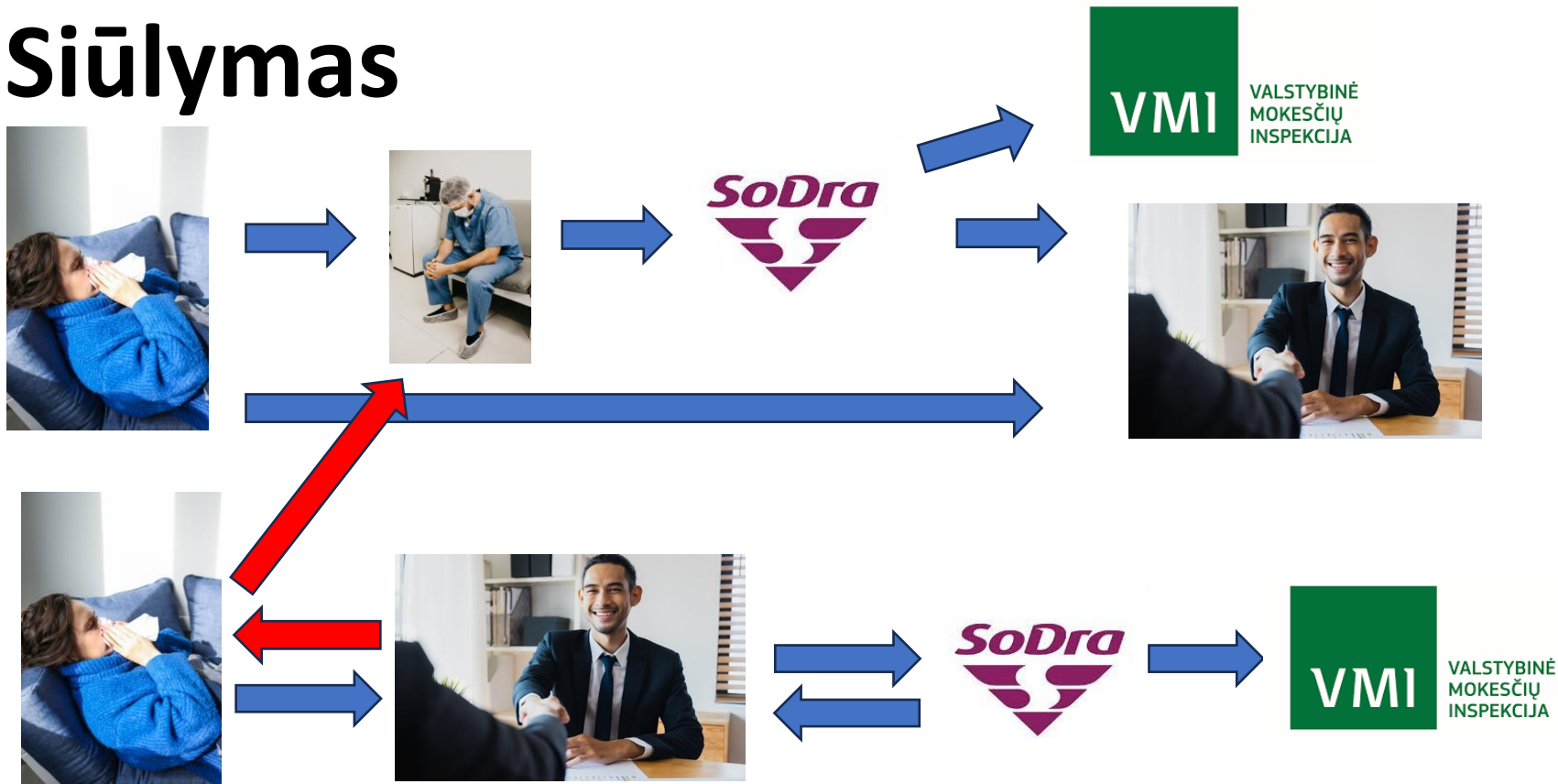
	Nyderlandai	Švedija	JK	Norvegija	Danija	Vokietija	Suomija	Islandija	Belgija	Lietuva
Ar reikalinga NP?	Ne	Po 7 dienų	Taip, jei serga 7 ar daugiau dienų	Po 3–8 dienų, priklauso nuo darbdavio	Darbdavys gali reikalauti po 3 dienų	Po 3 dienų (bet darbdaviai sprendžia)	Darbdavys sprendžia dėl pirmų 10 dienų, po to darbdavys privalo reikalauti	Darbdavys gali pareikalauti bet kada	Per pirmas dvi dienas	Nuo pirmos dienos
Darbdavys moka	2 metai	14 dienų	4 dienos–28 savaitių	16 dienų	30 dienų	6 savaitės	10 darbo dienų	3–12 mėnesių (2 dienos už dirbtą mėnesį + prosajungos)	7 dienos "blue-collar"; 30 days "white-collar"	2 dienos
Prosąjungų narystė (proc., EBPO, 2020-2024)	14,7	66,1	22,8	50,7	62	14,5	54,9	91	50	8,8

Šaltinis: Ose, S. O., Kaspersen, S. L., Leinonen, T., Verstappen, S., de Rijk, A., Spasova, S., Hultqvist S, Nørup I, Pálsson JR, Blume

5 A, Paternoga M & Kalseth, J. (2022). Follow-up regimes for sick-listed employees: A comparison of nine north-western European countries. *Health policy*, 126(7), 619-631. Papildyta SAM

Siūlymas

Siūlymas

„8. Pagrindas darbdaviui šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais mokėti ligos išmoką iš darbdavio lėšų dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas yra vienas ar abu šie dokumentai:

1) jeigu darbdavys sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka sutiko leisti apdraustajam asmeniui neatvykti į darbą ar tarnybą vieną arba dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas – darbdavio pranešimas Fondo valdybos teritoriniam skyriui apie šio sutikimo išdavimą. Šio pranešimo formą ir pateikimo tvarką nustato Fondo valdybos direktorius. Šiame punkte nurodytas sutikimas gali būti išduotas turinčiam darbo ar tarnybos santykius apdraustajam asmeniui, kuris turi tik vieną draudėją. Laikas, kurį darbdavys šiame punkte nustatyta tvarka sutiko leisti apdraustajam asmeniui neatvykti į darbą ar tarnybą, laikomas laikinojo nedarbingumo laikotarpiu;

2) apdraustajam asmeniui išduotas nedarbingumo pažymėjimas pagal sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamas Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklės.“

Privalumai:

- Sutapytas pacientų laikas, sveikata ir nervai -> greičiau pasveiks;
- Mažesnė rizika apsikrėsti ir apkrėsti kitus;
- Trumpėja eilės labiau sergantiems;
- Didesnė motyvacija gydytojams -> efektyvesnis gydymas;
- Sveikesni darbuotojai -> geriau darbdaviams;
- Galimybė darbuotojų-darbdavių socialiniam dialogui.

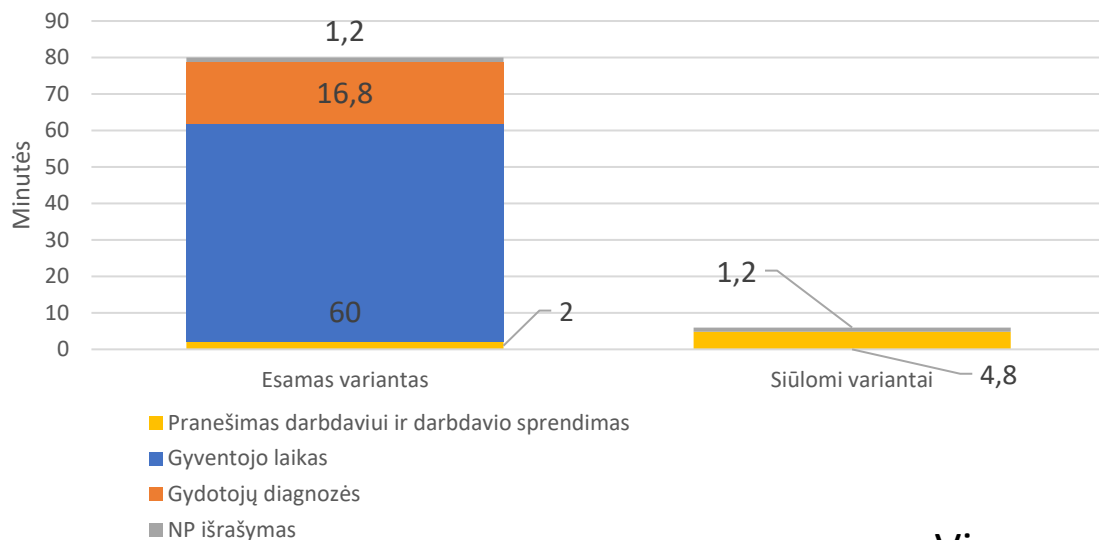
Trūkumai:

- Padidėjusi verslo admin. našta;
- Padidėjusi piktnaudžiavimo tikimybė (nedaug);
- Padidėjusi darbo ginčų galimybė (nedaug);
- IT poreikis.

Kuo skiriasi sveikatinimo dienos nuo ligos dienų?

	Sveikatinimosi dienos	2 ligos dienos
Kas gali naudotis šiomis dienomis	Prosąjungų nariai ir padengtiems kolektyvinėm sutartim	Visi darbuotojai, turintys tik vieną darbdavį (ypač privat sektorius)
Ar reikalingas darbdavio leidimas	Ne	Taip
Ar reikia pranešti Sodrai	Ne	Taip
Kiek suteikia dienų	5 per metus	Po 2 pirmas dienas per ligos periodą leidus darbdavaiui

Mažėja našta visuomenei

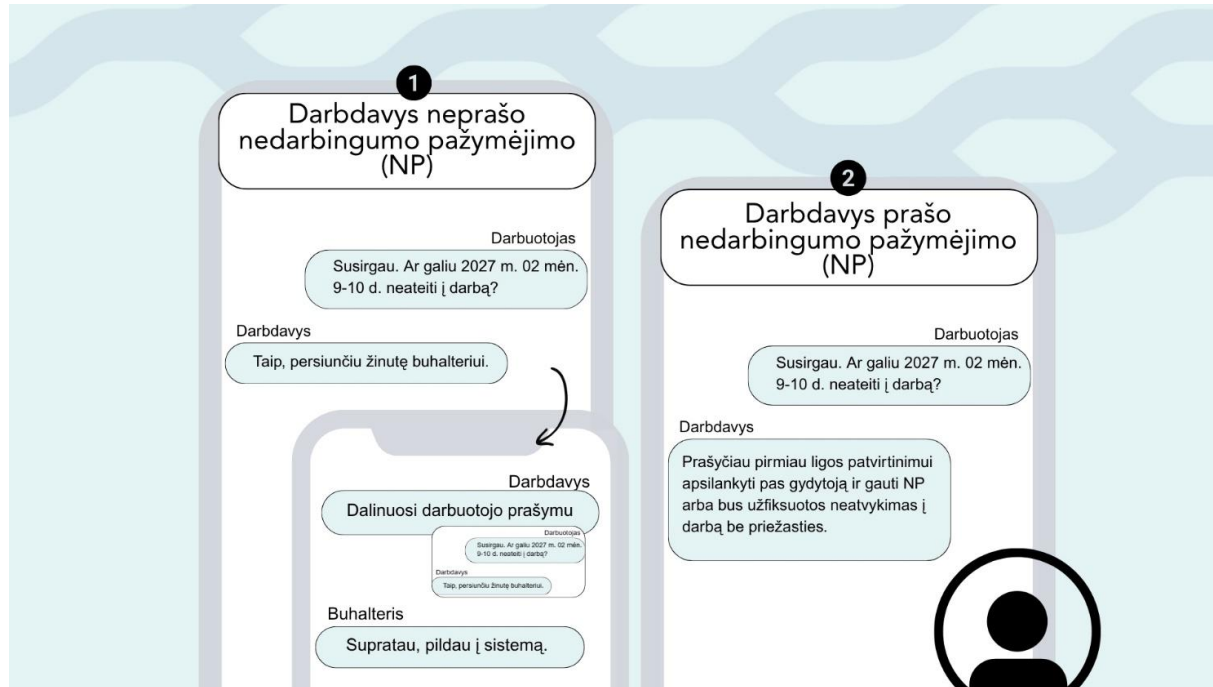
Šaltinis: SAM.

Pagrindiniai kaštai yra vienkartiniai:

- Sodros sistemos diegimai (bus skirta iki 2027 m. sausio 1 d.);
- Vidaus taisyklių atnaujinimai (bus derinama su SADM/darbdaviais).

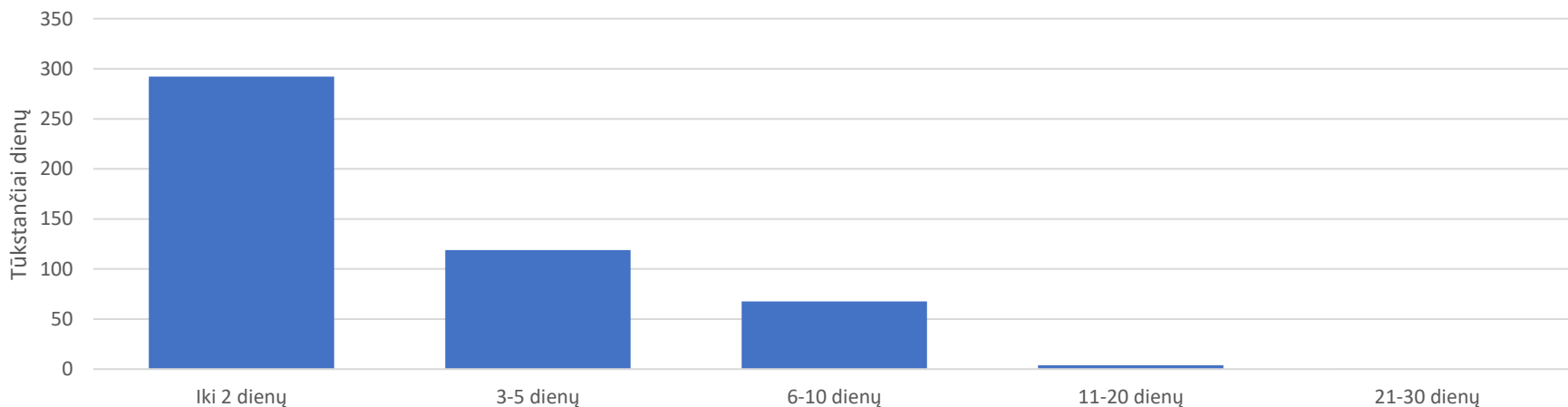
Visuomenei (įsk. darbdavių ir sodros našą) bendras rezultatas teigiamas.

Informacijos perdavimas gali būti ir trumpas

Dažniausiai tokia tvarka asmuo naudosis 1-2 kart per metus

ligos išmoką gavusių asmenų skaičius pagal darbdavių apmokėtų ligos dienų skaičių, 2024 m.

Šaltinis: SODRA.

Ačiū už Jūsų laiką!
Laikas klausimams.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS

APSAUGOS MINISTERIJA

Įstaigos kodas 188603472

Vilniaus g. 33, Vilnius

Tel. (8 5) 266 1400

info@sam.lt